

а) формування необхідного обсягу зареєстрованого (пайового) капіталу та їх відображення на рахунках бухгалтерського обліку;

б) здійснення його раціонального розподілу за напрямками використання та видами діяльності;

в) розробка конкретних методів для досягнення максимальної дохідності капіталу за умов прогнозування рівня фінансового ризику;

г) використання даних фінансової звітності з метою прогнозу та розробки заходів, пов'язаних із мінімізацією фінансового ризику, рівноваги, гнучкості підприємства, а також оптимізації обороту капіталу;

д) створення заходів із своєчасного реінвестування капіталу, який забезпечить відповідний рівень щодо раціональної діяльності підприємства.

З метою удосконалення обліку та повній мірі відображення особливостей відносин власності на рахунку 402 доцільно виділити окремі субрахунки, зокрема: 4021 «Неподільний фонд», для обліку вступних внесків та 4022 «Пайовий фонд» для обліку паїв.

Зінченко О. В., к.е.н., доцент,

Сухорукова О.Д., студентка,

Київський національний університет технологій та дизайну

ПОРЯДОК ОБЛІКУ ВИТРАТ НА УТРИМАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Порядок обліку основних засобів регламентується П(С)БО 7 «Основні засоби» [2], Планом рахунків, Інструкцією № 291 [1] та іншими нормативними актами.

Не всі основні засоби потребують однакового підходу щодо їх експлуатації. Одні, вимагають щоденного догляду, а інші можуть експлуатуватися впродовж усього терміну без витрат на їх ремонт або утримання. Ремонт основних засобів буває різним - поточним, капітальним.

Класифікація поліпшень та утримань основних засобів:

Технічне обслуговування	це комплекс операцій або операція з підтримки працездатності чи справності об'єкта під час його використання за призначенням способом його періодичного огляду (мастильні й очищувальні роботи, перевірка рівня працездатності) та ремонтних робіт невеликої вартості, що не збільшують первісну вартість об'єкта.
Поточний ремонт	це комплекс операцій або операція з часткової заміни окремих запасних частин, деталей, дрібний ремонт окремих частин, побілка стін, ремонт дверей, підлог і інший ремонт з підтримання основних засобів у робочому стані, які не збільшують первісну вартість. Виконується поточний ремонт без проекту та без відповідних дозволів на виконання робіт.
Капітальний ремонт	це комплекс ремонтно-будівельних чи монтажних робіт, за якого здійснюється розбирання будівель, споруд, устаткування та інших об'єктів для відновлення або заміни найважливіших чи всіх зношених деталей і вузлів і, який проводиться з періодичністю більше одного року. При цьому первісна вартість об'єкта основних засобів не збільшується.
Модернізація, модифікація, побудова, дообладнання	це розширення окремих будівель і споруд, технічне переобладнання інших об'єктів, запровадження нової техніки й технології, механізація та автоматизація виробництва, які, кожен окремо або в сукупності, збільшують первісну вартість об'єкта основних засобів. На проведення цих робіт обов'язковими є також наявність проектно-кошторисної документації та відповідних дозволів органів державного контролю й нагляду.

Загальні правила бухгалтерського обліку саме витрат на ремонти об'єктів основних засобів відсутні, тому і виникають питання відповідно до яких правил їх обліковувати.

Особливістю основних засобів є те, що їх використовують впродовж тривалого часу і вони поступово зношуються фізично і морально, внаслідок чого вартість зменшується і по мірі зносу переноситься на собівартість продукції або на витрати.

В процесі експлуатації основних засобів підприємство відображає витрати в сумі їх амортизації, залежно від виду може нести витрати за їх технічним обслуговуванням, ремонтом, утриманням.

Крім того, тривале використання основних засобів уможливорює зміни справедливої вартості об'єктів і терміну їх корисного використання. Також підприємство зобов'язане стежити за збереженням основних засобів в процесі діяльності.

Під час визначення складу витрат за видами поліпшень слід керуватися чинними державними нормативними документами:

З поточного ремонту	а) виробничих будівель і споруд - Доповненням 4 до "Положення про безпеку і надійну експлуатацію виробничих будівель та споруд", затв. наказом Держбуду України і Держнаглядохоронпраці України від 27.11.97 р. за № 32-288; б) житлових та громадських будівель - листом Держбуду України "Про визначення понять поточного та капітального ремонтів житлових і
---------------------	--

	<p>громадських споруд” від 13.01.98 р. №7/11;</p> <p>в) машин та обладнання - Положенням галузевих міністерств про систему технічного обслуговування й планово-попереджувальних ремонтів;</p> <p>г) автомобільного транспорту - Положенням про технічне обслуговування та ремонт дорожніх, транспортних засобів, автомобільного транспорту, затверджених наказом Міністерства транспорту України від 30.03.98 р. № 102.</p>
З технічного обслуговування	<p>а) машин та обладнання - Положенням галузевих міністерств про систему технічного обслуговування і планово-попереджувальних ремонтів;</p> <p>б) автомобільного транспорту - Положенням № 102.</p>
З капітального ремонту	<p>а) виробничих будівель і споруд - Положенням № 288, доповнення 5 до пункту 3.12;</p> <p>б) житлових і громадських будівель - Положенням № 7/11;</p> <p>в) машин та обладнання - Положенням галузевих міністерств про систему технічного обслуговування і планово-попереджувальних ремонтів;</p> <p>г) автомобільного транспорту - Положенням № 102.</p>
З реконструкції, модернізації та технічного переобладнання	<p>“Інструкцією про порядок складання статистичної звітності з капітального будівництва”, затвердженою наказом Мінстату України від 28.03.96 р. № 93 та зареєстрованій у Міністерстві юстиції України 16.05.96 р. за № 231/125</p>

Бухгалтерський облік витрат поліпшень основних засобів, що збільшують первісну вартість об’єкта, згідно з П(С)БО 7 [2, п. 14] ведуть у розрізі об’єктів аналітичного обліку на рахунку 15 з наступним зарахуванням їх на рахунок 10 після введення в експлуатацію.

Підставою виконаних підрядним способом робіт є такі документи: Акт приймання виконаних робіт (форма № КБ-26); Довідка про вартість виконаних робіт витрат (форма № КБ-3) для оплати їх; господарським способом - аналогічні документи на здійснення витрат з капітального ремонту.

Облік витрат на підтримання об’єкта в робочому стані та його відновлення, що не збільшують первісну вартість основних засобів, ведуть згідно з П(С)БО 16 “Витрати” і обліковують на рахунках:

<p>23 “Виробництво” - у разі, якщо ремонтуються основні засоби виробничого призначення;</p> <p>91 “Загальновиробничі витрати” - при ремонті основних фондів загальновиробничого призначення, тобто таких, що беруть участь в управлінні цехами, дільницями, відділеннями, бригадами та іншими підрозділами основного та допоміжного виробництва;</p> <p>92 “Адміністративні витрати” - під час ремонту основних засобів, що беруть участь в управлінні та обслуговуванні підприємства;</p> <p>93 “Витрати на збут” - у разі ремонту основних фондів, пов’язаних зі збутом продукції, товарів, робіт, послуг;</p> <p>941 “Витрати на дослідження і розробки” - при ремонті основних засобів, що беруть участь у дослідженнях і розробленнях, які здійснює підприємство.</p>
--

Документальною підставою для відображення витрат при підряді є договір на виконання робіт, кошторис і акт приймання, а за господарського способу:

з оплати праці	наряди на роботу за типовими формами (№ Т-20, 21, 23, 25, 26, 27, 28, 40); таблиці обліку використання робочого часу (П-12, 13, 14, 15); трудові угоди та акти приймання виконаних робіт;
з використаних матеріалів	накладна на відпускання та матеріальні звіти;
з наданих послуг допоміжними підприємствами	дорожні листки, виробничі звіти

Аналітичний облік витрат на капітальний ремонт за господарським способом ведуть на субрахунку 23 у розрізі видів затрат і за кожним об'єктом позамовним методом у розрізі статей витрат (матеріали, будівельні конструкції, основна заробітна плата робітників, відрахування на соціальні заходи, втрати від браку, інші прямі витрати, експлуатація будівельних машин і механізмів, загальнодільничі витрати), за підрядного методу витрати на поточні ремонти та обслуговування відносяться безпосередньо на об'єкти їх виконання.

До категорії витрат, які призводять до збільшення майбутніх економічних вигод і підлягають капіталізації відносять: модифікацію основних засобів, яка сприяє збільшенню терміну корисного використання або виробничої потужності: заміна окремих частин машин і обладнання, яка сприяє підвищенню якості продукції, впровадженню оновлених виробничих процесів з метою зменшення первісно оцінених виробничих витрат; добудова або дообладнання приміщень для збільшення кількості та якості виробленої продукції.

Облік витрат на утримання основних засобів включає, передусім, витрати, пов'язані з ремонтом цих активів, підтримкою в їх робочому стані (техобслуговування), модернізацією. Такі витрати можуть або відразу списуватися на витрати поточного періоду, або капіталізуватися, тобто збільшувати вартість основних засобів (включатися в первісну вартість основних засобів).

Від правильної класифікації витрат, спрямованих на підтримку об'єкта основних засобів в робочому стані, залежить порядок їх відображення в податковому та бухгалтерському обліку підприємства. Пов'язано це з тим, що витрати на ремонт та поліпшення основних засобів лімітуються в податковому обліку, тому слід знати, які витрати є ремонтом, а які - технічним обслуговуванням або утриманням.

Хоча витрати на ремонт та поліпшення основних засобів і лімітуються, проте визначення термінів «ремонтні витрати» та «витрати, пов'язані з технічним обслуговуванням або утриманням» об'єктів основних засобів в податковому законодавстві відсутні, що не є позитивним.

Список використаних джерел:

1. Інструкція “Про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій” від 30.11.1999, № 291: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

2. П(С)БО 7 "Основні засоби", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

Зінченко О. В., к.е.н., доцент,

Якименко А. І., студентка,

Київський національний університет технологій та дизайну

СИНТЕТИЧНИЙ ТА АНАЛІТИЧНИЙ ОБЛІК ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

Дані аналітичного та синтетичного обліку готової продукції забезпечують необхідною інформацією під час формування бухгалтерської звітності.